

Rådet för medicinsk etik under 2023

Här beskrivs verksamheten under 2023 i Region Hallands råd för medicinsk etik. Beslut om att inrätta rådet har tagits av Regionstyrelsen. Rådet har till uppgift att stödja verksamheternas arbete med etik i vården.

Sammanträden

Rådet har sammanträtt vid sju tillfällen under 2023.

Lokala aktiviteter (föredrag, utbildningar etc)

Lunchseminarium om tvångsåtgärder inom somatisk vård (Thomas Hartvigsson, Halmstad den 14 juni)

Seminarium om behandlingsbegränsningar och kloka kliniska val (Maria Taranger, Varberg den 7 december)

Utbildning för undersköterskor om etik (Viveca Andersson och Christina Thornberg, 4 tillfällen)

Utbildning för sjuksköterskor om i etik, del av basår (Viveca Andersson, 2 tillfällen)

Externa kontakter

Anders Åkvist har deltagit vid två möten med nationellt nätverk för etikråd inom SKR.

Rådets ledamöter har deltagit vid ett gemensamt möte den 19 december 2023 med etikfunktioner från Region Jönköping och Region Kronoberg.

Thomas Hartvigsson och Anders Åkvist har deltagit vid Nationella prioriteringskonferensen i Malmö i oktober 2023.

Thomas Hartvigsson och Anders Åkvist har träffat etiker från Västra Götalandsregionen för att diskutera etisk värdering vid ordnat införande (se nedan).

Anders Åkvist har deltagit vid nationell konferens om medicinsk rätt och etik vid Uppsala universitet i oktober 2023.

Fokusområden 2023

Etikronder

Arbetsätt med etikronder har inletts och två ronder har hållits. Rådet har valt att använda den etikrondsmetodik som utvecklats vid Senter för medicinsk etik (SME) vid

universitetssjukhuset i Oslo. Etikronden är ett strukturerat öppet samtal där en personalgrupp kan dela sina perspektiv kring ett aktuellt fall och identifiera nya handlingsalternativ.

Etikutbildning

I dialoger med vårdförvaltningarna har det identifierats ett behov av en grundläggande utbildning om vårdetik som vänder sig till medarbetare i vården. Ett arbete har inletts i en arbetsgrupp inom rådet för att kunna erbjuda en sådan utbildning.

Rutin för arbetet i rådet för medicinsk etik

En rutin har tagits fram och fastställts som tydliggör rådets uppdrag och vad det innebär att vara ledamot i rådet.

Behandlingsbegränsningar

Dialoger med verksamhetschefer och medicinskt ansvariga vid Hallands sjukhus och Psykiatrien för att identifiera behov av stöd gällande behandlingsbegränsningar avslutades under våren 2023. Beslut fattades om regiongemensamma aktiviteter för rådet för medicinsk etik för att stödja verksamheterna utifrån identifierade behov. Aktiviteterna rör områdena:

- Tillgänglig dokumentation om behandlingsbegränsningar i hela vårdkedjan
- Dialogtillfällen, föreläsningar och utbildning
- Utveckling av koncept (vårdambitionsnivå, "goals of care" etc)

Arbete har påbörjats inom dessa områden under 2023, bland annat tillsammans med Region Hallands funktion för hälsoinformatik.

Etiska bedömningar vid ordnat införande av behandlingar och metoder

I Hälso- och sjukvårdslagen anges i 2 h § sedan 2010 följande: "Innan en ny diagnos- eller behandlingsmetod som kan ha betydelse för människovärde och integritet börjar tillämpas i hälso- och sjukvården, ska vårdgivaren se till att metoden har bedömts från individ- och samhällsetiska aspekter." Bland annat utifrån detta anges i uppdraget till Region Hallands råd för medicinsk etik att rådet ska erbjuda stöd vid regionövergripande värdering av nya metoder. Därför har sammankallande i rådet adjungerats till Region Hallands prioriterings- och evidensråd, där övergripande beslut om införande bereds inför hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut. Representanter för rådet för medicinsk etik har också träffat etiker i den funktion som bereder underlag med etiska värderingar till liknande funktion inom Västra Götalandsregionen.

Arbetet har visat att de flesta nya metoder genomgår ingående etisk värdering på nationell nivå inom exempelvis regionernas samverkan i medicintekniska produktrådet (MTP-rådet) eller rådet för nya terapier (NT-rådet). Bedömning sker också bland annat hos Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), Läkemedelsverket och Folkhälsomyndigheten. Dessa

värderingar medför att det i den absoluta majoriteten av fall finns en genomförd etisk värdering när frågan kommer till Region Halland för avgörande.

Utifrån den utredning som gjorts har rådet bedömt att inga behov av nya arbets sätt har identifierats utan att arbetet med etiska bedömningar är etablerat i nationella och regionala arbetsformer. Rådet har beslutat att fortsatt stödja ledningsorganisation och verksamheter när efterfrågan finns.

Etisk dialog om åtgärder med anledning av tidigare donatorsinseminationsverksamhet

Rådet har efter begäran från Hallands sjukhus gett stöd i etisk värdering av åtgärder som utreds med anledning av de felaktigheter som uppdagats vid den donatorsinseminationsverksamhet som tidigare bedrivits vid Länssjukhuset i Halmstad.

Ledamöter

Viveca Andersson, Hallands sjukhus

Stefan Bergman, Närsjukvården

Helena Gladh, Hallands sjukhus (till och med 2023-02-28)

Thomas Hartvigsson, Regionkontoret, sakkunnig etik

Charlotta Jarl, Psykiatri (från och med 2023-02-01)

Matti Johansson, Ambulans, diagnostik och hälsa (till och med 2023-03-15)

Jonas Larsson, Ambulans, diagnostik och hälsa

Anneli Olsson, Närsjukvården

Andréas O'Neill, Hallands sjukhus (från och med 2023-03-01)

Fredrik Solvang, Regionkontoret, administrativt stöd

Christina Thornberg, Psykiatri

Anders Åkvist, Regionkontoret, sammankallande